

УДК 61:314.44

<http://orcid.org/0000-0002-7842-5346>

ЗАХВОРЮВАННІСТЬ СТУДЕНТІВ ХНПУ імені Г. С. СКОВОРОДИ

Попова Т. М., к.м.н., доц., Циганкова Т. І., к.м.н., Рябоконт А. І., док. профпатолог

*Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна
popowa.tata@yandex.ua*

Проведено порівняльний аналіз загальної захворюваності студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди за 2011-2014 роки, проаналізовано захворюваність за окремими нозологічними формами. Виявлено певні закономірності частоти виникнення захворювань у залежності від курсу навчання студентів.

Ключові слова: захворюваність, аналіз, нозологічна форма.

Morbidity of students of G.S. Skovoroda's Kharkiv National Pedagogical University.

Popova T.M., Tsygankova T.I., Riabokon A. I. – The comparative analysis of morbidity of students of G.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University within 2011 – 2014 is undertaken, illnesses under specific nosological forms are analyzed taking into account the year of studying of the students. Certain laws of frequency of occurrence of diseases depending on the studying year of the students are revealed.

Key words: disease, analysis, nosological forms.

ВСТУП

Здавна основною цінністю для людини було її здоров'я. На сьогодні одним із показників суспільного добробуту є загальна захворюваність із тимчасовою втратою працездатності та її розподіл за окремими нозологічними формами [4]. Останнім часом відбувається погіршення стану здоров'я населення. Це безпосередньо стосується й молоді, а оскільки саме молодь є найбільш перспективним прошарком суспільства України, то погіршення стану її здоров'я може стати загрозою для національної безпеки [2; 6]. Метою нашої роботи став порівняльний аналіз захворюваності з тимчасовою втратою працездатності студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди в залежності від віку за 2011-2014 роки.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Аналіз проводився серед студентів усіх курсів університету, кількість яких коливалась від 5635 до 4731 (в середньому – 5071), кількість дівчат складала в середньому 3991 – 78,7% від загального контингенту. Аналіз проводили за кількістю випадків та днів непрацездатності із розрахунку на 1000 студентів (інтенсивний показник) та за окремими нозологічними формами. Статистичні дані надані пунктом охорони здоров'я ХНПУ КЗОЗ «Харківська міська студентська лікарня» (форма 16 ВН МБК Х за 2011-2014 рр.).

Методи дослідження: загальноприйняті клінічні, лабораторні та інструментальні методи – для діагностики захворювань. Статистичну обробку результатів проводили згідно методу варіаційної статистики із використанням критеріїв Ст'юдента та коефіцієнта кореляції, а також за допомогою ліцензованої програми Microsoft Office 2007.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Найнижча захворюваність (як за кількістю випадків, так і за кількістю днів непрацездатності) спостерігалась у 2012 році, а найвища – у 2013, а у 2014 році значно зросла середня тривалість випадків захворювання, що може бути пов'язане з несвоєчасним зверненням за допомогою та невиконанням у деяких випадках режиму лікування.

Таблиця 1

**Захворюваність студентів
ХНПУ імені Г. С. Сковороди у 2011-2014 рр.**

Кількість випадків непрацездатності				Кількість днів непрацездатності				Середня тривалість одного випадку у днях			
Роки				Роки				Роки			
2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
3,8	3,2	5,3	4,3	28	25	118	36	7,3	7,7	6,3	15,4

Порівняльний аналіз захворюваності між курсами такий: серед студентів 1-2 курсів у 4,2 рази більше випадків непрацездатності та у 5,1 разів більше днів непрацездатності, ніж у старшокурсників (рис. 1).

Це можна пояснити насамперед тим, що студенти 1 курсу ще цілком не адаптувались до нових умов життя. У них з'явилися нові форми навчання: лекції, семінари, лабораторні заняття, колоквиуми, заліки, які вимагають певних навичок.

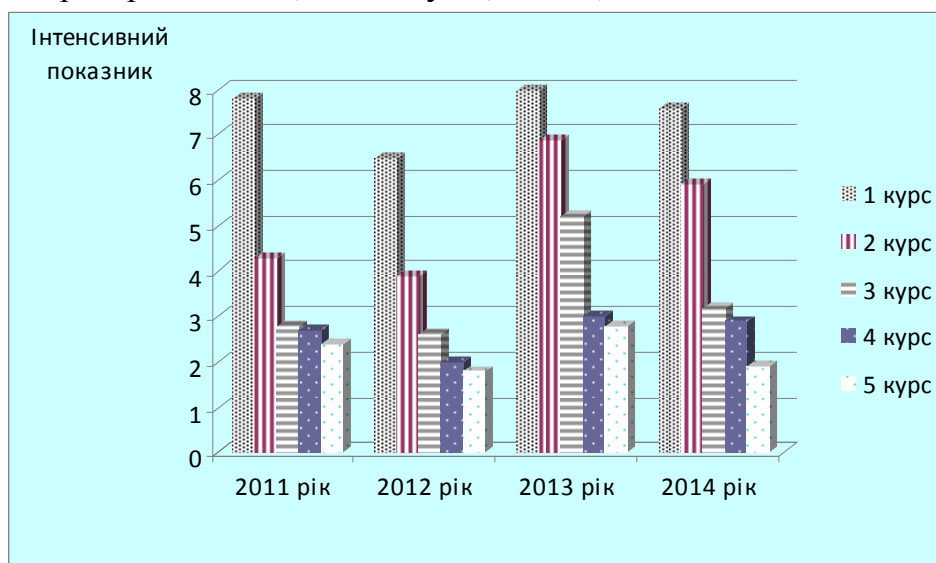

Рис. 1. Кількість випадків непрацездатності у студентів 1-5 курсів.

Окрім того, усе це проходило на фоні іншого способу життя, відсутності поряд батьків, зміни побутових умов, більших розумових та емоційних навантажень, що призвело до порушення функціонування захисних компенсаторних функцій організму й виникнення гострих захворювань або загострення хронічних.

Загальна захворюваність студентів 4 та 5 курсів у порівнянні зі студентами інших курсів за наведені роки в середньому була нижчою на 55% як за кількістю випадків, так і за кількістю днів непрацездатності.

За окремими нозологіями (рис. 2) у студентів університету перше місце посідають хвороби сечостатевої системи (інтенсивний показник від 77,23 до 87,88), що складають від 30 до 35% від загальної кількості випадків захворюваності та днів непрацездатності.

Хвороби статеві системи складають 95% від усіх зареєстрованих випадків сечостатевої патології. Це переважно захворювання жіночої статеві сфери: запальні хвороби шийки матки – 44%, банальний кольпіт – 24%, запальні процеси шийки матки – 15% та 2% захворювання чоловічих статевих органів, а саме передміхурової залози.

Це можна пояснити насамперед більшою кількістю жінок (78,7%) серед загального контингенту, специфікою клінічних проявів (нетипові форми, хронічний процес із періодичними загостреннями) та зверненням за медичною допомогою у приватні лікарні.

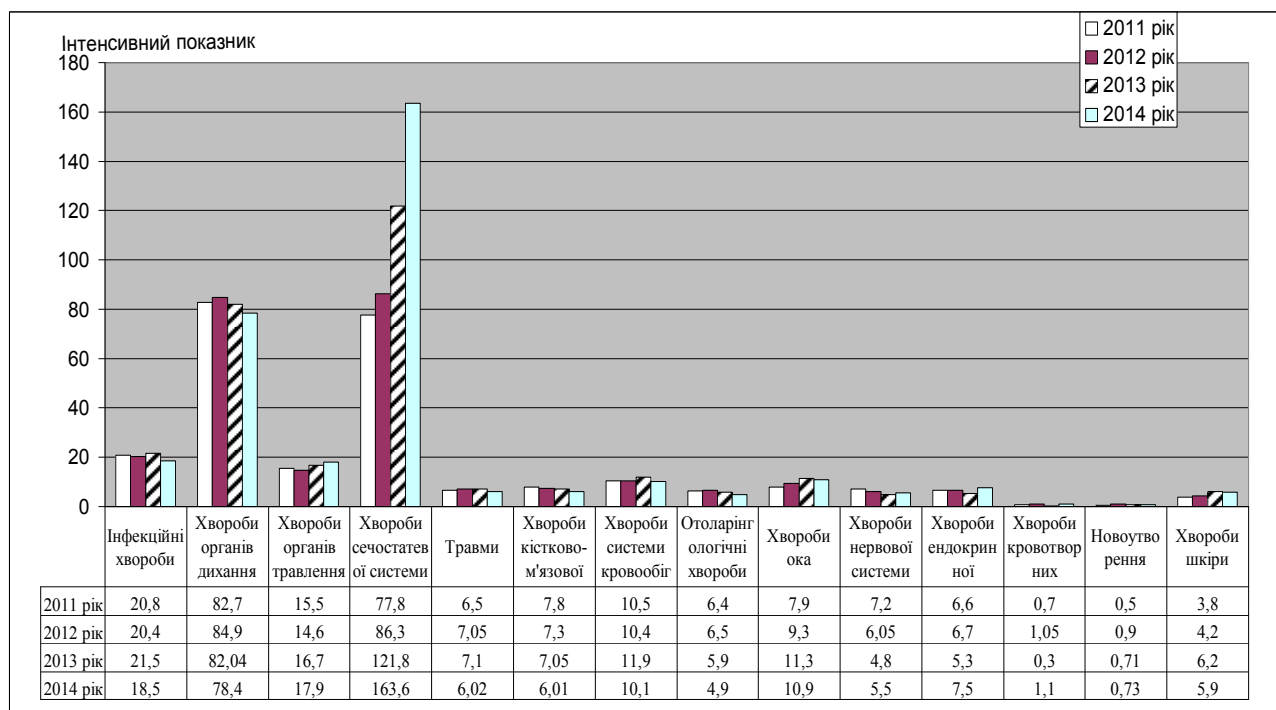

Рис. 2. Захворюваність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Серед хвороб сечовивідної системи превалюють тубулоінтерстиціальні захворювання нирок інфекційного генезу – 52%, гострі цистити – 37%, уретрити – 22%.

Друге місце займають хвороби дихальної системи (інтенсивний показник від 78,43 до 84,87) – від 30% до 33%. Структура захворюваності органів дихання представлена таким чином: ГРВІ – 75%, гострі бронхіти – 22%, пневмонії – 2,6%, бронхіальна астма – 0,4%. Третє місце поділили інфекційні хвороби (інтенсивний показник від 20,4 до 24,98) – 15% і захворювання органів травлення – 10% (Рис. 2). Серед інших захворювань у ці роки зустрічались патології системи кровообігу, ендокринних органів, кістково-м'язового апарату, отоларингологічні, хвороби шкіри та підшкірної клітковини. Будь-якої залежності у частоті й порядку виникнення цих захворювань нами не виявлено.

Серед усіх нозологічних форм на першому місці знаходяться хвороби сечостатевої системи, де основною причиною є інфекція. Гостро стоїть проблема виявлення цих захворювань, оскільки часто вони без симптомів, мають невизначений інкубаційний період. Не існує й вакцин проти них, тому логічно направити всі зусилля на профілактику цих захворювань. Із метою їх раннього виявлення лікувально-профілактичні заклади зобов'язані щорічно проводити обов'язкові медичні огляди студентів. Після встановлення діагнозу, потрібно пояснити пацієнтові в доступній формі стан його здоров'я, прогноз можливого розвитку захворювання, місце й порядок лікування.

З метою зменшення захворюваності студентів необхідно проводити комплекс профілактичних заходів. До них належать комплексні медичні огляди з метою виявлення у хворих хронічних патологій, груп «ризик» [3] тощо. Крім того, необхідно, щоб у ВНЗ працювали психологи, у першу чергу на 1-2 курсах, які могли б допомогти студентам швидко адаптуватися до студентського життя. Необхідно звернути увагу на побутові умови проживання студентів у гуртожитках. Також варто організувати раціональне харчування в їдальнях та буфетах, більше приділяти уваги фізичному вихованню та розвитку молодого покоління.

Збереження здоров'я молоді неодмінно повинно стати одним із пріоритетних напрямів розвитку будь-якого навчального закладу, тому що молоді спеціалісти є не тільки базою різних сфер народного господарства, а й важливою складовою інтелектуального потенціалу держави [1; 5]. Таким чином, проблема стану здоров'я студентської молоді є актуальною як для суспільства в цілому, так і для медицини та педагогіки зокрема.

ВИСНОВКИ

Проведений нами аналіз захворюваності з тимчасовою втратою працездатності за чотири роки дозволив нам зробити такі висновки:

1. Захворюваність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди мала хвиле подібний характер, була найменшою в 2012 році, а найбільшою в 2013 році, у 2014 році значно зросла середня тривалість одного випадку.

2. В університеті захворюваність студентів 1 курсу (хлопців і дівчат), як за кількістю випадків, так і за кількістю днів непрацездатності була у 4,2-5,1 рази вищою, ніж у студентів 4 і 5 курсів.

3. Серед усіх нозологічних форм на першому місці хвороби сечостатевої системи, на другому – хвороби органів дихання та травлення, що суттєво відрізняється від структури захворюваності серед дорослого населення.

Література

1. Бондар Т. В. Формування здорового способу життя молоді : Навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді) / Т. В. Бондар. – К. : Український ін-т соц. дослідж., 2005. – 116 с.

2. Вовченко І. І. Стан здоров'я студентів коледжів / І. І. Вовченко, Н. Ц. Тунік, Т. В. Стаднік ; упорядкув., проф. Єрмаков С. С. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. – 2010. – № 1. – С. 33–35.

3. Кравченко Ж. Д. Державне регулювання системи первинної медико-санітарної допомоги при вищих навчальних закладах (на прикладі м. Харкова) / Ж. Д. Кравченко // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – № 2 (40). – С. 16–21.

4. Москаленко Ф. В. Здоров'я населення і проблеми охорони здоров'я у світі та Європі: стан питання та тенденції / Ф. В. Москаленко // Охорона здоров'я України. – 2003. – № 4. – С. 5–8.

5. Оржеховська В. М. Педагогіка здорового способу життя. Проблеми освіти: Наук.-метод. збірник. / В. М. Оржеховська. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2006. – Вип. 48. – С. 3–7.

6. Сеймук А. О. Характеристика стану здоров'я студентів під час навчання у вищому навчальному закладі : зб. наук. праць. / А. О. Сеймук, Ю. А. Попович, А. К. Мумінов // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2010. – № 3. – С. 43–46.

Заболеваемость студентов Харьковского национального педагогического университета имени Г. С. Сковороды. Попова Т. М., Цыганкова Т. И, Рябокони А. И. – Проведен сравнительный анализ общей заболеваемости студентов ХНПУ имени Г. С. Сковороды за 2011-2014 годы, а также анализ заболеваемости по отдельным нозологическим формам. Выявлены определенные закономерности частоты возникновения заболеваний в зависимости от курса обучения студентов.

Ключевые слова: заболеваемость, анализ, нозологическая форма.

Отримано 27.04.2015 р.